

25-06-2013

Orientering om statusevaluering for områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter

Sagsnr.

2013-0162247

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter stiller krav om at der udarbejdes en statusevaluering to år efter ministeriets godkendelse af byfornyelsesprogrammet, hvilket skete september 2011.

Dokumentnr.

2013-0162247-1

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter har udarbejdet en statusevaluering som jf. Borgerrepræsentationens godkendelse af byfornyelsesprogrammet for Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter den 15. juni 2011 sendes til Borgerrepræsentationen til orientering.

Sagsbehandler

Mads Uldall

Statusevalueringens overordnede resultater:

Statusevalueringen (bilag 1) viser, at områdefornyelsen er godt på vej og at det øgede fokus på klimatilpasning, som følge af Borgerrepræsentationens beslutning om at lave et klimatilpasningsprojekt i Skt. Kjelds Kvarter (august 2011) har styrket arbejdet med at skabe attraktive byrum, til ophold og bevægelse, i kvarteret. Klimatilpasningsarbejdet understøtter målsætningen om at skabe bedre rammer for sundhed og bevægelse i Skt. Kjelds Kvarter, og har desuden en positiv betydning for kvarterets identitet. Skt. Kjelds Kvarter er et meget sammensat kvarter med store sociale og kulturelle forskelle, men alle beboere identificerer sig positivt med arbejdet med at tilpasse kvarteret til klimaforandringerne.

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter har frem til evalueringen opnået flere overordnede mål, herunder:

- 1) igangsætte udvikling af og samarbejde om attraktive byrum, der inviterer til leg, ophold og bevægelse,
- 2) tiltrække finansiering til udvikling og etablering af klimatilpassede byrum, som tiltrækker stor international opmærksomhed
- 3) skabe grundlag for opførelsen af et kulturcenter ved Kildevældsskolen.

Styregruppens evaluering:

Styregruppen for områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter bestående af repræsentanter for de syv forvaltninger, beboere og andre lokale interessenter drøftede udkast til statusevaluering på evalueringsmøde den 20. april 2013.

Styregruppen udtrykte tilfredshed med områdefornyelsen og de konkrete projekter, der gennemføres som led i områdefornyelsen.

Styregruppen fremhævede særligt at områdefornyelsen har ført til et tættere samarbejde mellem institutioner, foreninger m.fl. i kvarteret som gør det lettere at udnytte ressourcerne i kvarteret bedre (f.eks. lokaler), og gør det muligt i fællesskab at gennemføre større projekter

Områdefornyelsen Skt. Kjelds Kvarter

Vennemindevej 39, St
2100 København Ø

Mobil
5171 4342

E-mail
Y75G@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009489029

f.eks. samarbejdet om etablering af et kulturcenter ved Kildevældsskolen.

Status på kvarterplanens succeskriterier:

Statusevalueringen vurderer den samlede områdefornyelsesindsats og de 11 projekter, der er i kvarterplanen enkeltvis.

I forhold til evalueringen af de 11 projekter i kvarterplanen er disse dels vurderet i forhold til projekternes målsætninger og dels i forhold til de succeskriterier, der er opstillet for hvert enkelt projekt.

Evalueringen er baseret på et spørgeskema fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og består af en smiley-markering, som indikerer om projektet forløber efter planen (grøn smiley), om projektet har nogle udfordringer (gul smiley) eller om projektet ikke forløber efter planen (rød smiley).

Projekt	Smiley
1. Aktivitets- og bevægelsesstrøg	
2. Skt. Kjelds Plads	
3. Kildevældsparken	
4. Bedre forbindelser	
5. Mødestedspulje	
6. Kulturlaboratoriet	
7. Steder for unge	
8. Projekt- og Medieværksted	
9. Kulturfestival	
10. Samarbejdspulje	
11. Aktivitetspulje	

Evalueringen viser at 10 ud af 11 projekter udvikler sig efter planen vurderet i forhold til projektets målsætning, mens et projekt er bagud i forhold til kvarterplanen. Dette projekt- Skt. Kjelds Plads -er blevet forsinket som følge af områdefornyelsens fokus på Tåsinge Plads, som

25-06-2013

skal vises frem som et eksempel på et klimatilpasset byrum i forbindelse med European Green Capital, Sharing Copenhagen i 2014.

Sagsnr.
2013-0162247

Der er allerede stor international opmærksom på arbejdet med klimatilpasning i Skt. Kjelds Kvarter, således er projektet udpeget af innovationsplatformen Sustania til et af de 100 mest bæredygtige projekter i verden i 2013.

Dokumentnr.
2013-0162247-1

Status på projekternes succeskriterier:

Projekterne er også evalueret i forhold til de succeskriterier, der er opstillet for hvert enkelt projekt i kvarterplanen. Succeskriterierne forholder sig til de tre indsatsområder, der er i kvarterplanen; mødesteder, samarbejde og aktiviteter.

Sagsbehandler
Mads Uldall

Ud af de i alt 32 succeskriterier i kvarterplanen er 25 allerede opfyldt, mens syv succeskriterier kun er delvist opfyldt. Alle succeskriterier forventes at blive opfyldt inden afslutningen af områdefornyelsen i 2016.

De syv succeskriterier, der kun delvist er opfyldt, ligger inden for følgende projekter:

- Udviklingen af Kildevældsparken: udarbejdelse af en udviklingsplan for parken har forhindret igangsættelsen af de midlertidige aktiviteter, som er beskrevet i kvarterplanen.
- Skabe bedre forbindelser til de rekreative områder rundt om Skt. Kjelds Kvarter: Projektet er godt på vej, og der er et godt samarbejde med bl.a. Østerbro Lokaludvalg, men projektet har ikke skabt synlige resultater endnu.
- Byrumsprojekter i Skt. Kjelds Kvarter: arbejdet med at tænke klimatilpasning ind i projekterne har kompliceret og forsinket projekterne.

Områdefornyelsen har haft særlig stor succes med borgerinddragelsesprojekter, etablering af midlertidige byrum og dialog f.eks. med investorer, der igen har bevirket at områdefornyelsen kan etablere attraktive og klimasikre byrum også på ikke kommunalgrund som f.eks. de private fællesveje omkring Tåsinge Plads.

Forsinkelserne til trods, bevirker arbejdet med klimatilpasning i byrummene at byrumsprojekterne får en langt højere kvalitet end områdefornyelsen ville være i stand til at realisere på egen hånd. Samtidig vil arbejdet med klimatilpasning i Skt. Kjelds Kvarter inspirere arbejdet med andre klimatilpasning projekter i København og i resten af verden.

BILAG 1**Statusevaluering til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter vedrørende områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter*****Indledning***

Denne første statusrapport, som kommunerne skal udarbejde og aflevere til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, udarbejdes to år efter ministeriets godkendelse af byfornyelsesprogrammet.

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter vil anvende statusrapporten til dels at få indsigt i projektets erfaringer og resultater samt danne grundlag for seminarer og erfaringsudveksling mellem de igangsatte områdefornyelsesprojekter. Kommunen vil samtidig kunne anvende statusrapporterne som et redskab til intern refleksion og erfaringsopsamling i forhold til den videre indsats i områdefornyelsesprojektet samt i forhold til kommende indsatser.

Styregruppen for områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarters bemærkninger til evalueringen

Styregruppen for områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter bestående af repræsentanter for de syv forvaltninger, beboere og andre lokale interessenter drøftede udkast til statusevaluering på evalueringsmøde den 20. april 2013.

Styregruppen udtrykte tilfredshed med områdefornyelsen og de konkrete projekter, der gennemføres som led i områdefornyelsen.

Styregruppen fremhævede særligt at områdefornyelsen har ført til et tættere samarbejde mellem institutioner, foreninger m.fl. i kvarteret som gør det lettere at udnytte ressourcerne i kvarteret (f.eks. lokaler) bedre og gør det muligt at gennemføre større projekter.

Styregruppen udtrykte også tilfredshed med at det i kraft af områdefornyelsens fokus på klimatilpasning er lykket at tiltrække yderligere investeringer til byrum, gader og gårdrum og give kvarteret en identitet som 'Københavns Klimakvarter'.

Endelig var der i styregruppen ros til områdefornyelsens sekretariat for arbejdet med etablering af et kulturcenter ved Kildevældsskolen. Efter 20 års drøftelse af et kulturhus er der nu en tro på, at det lykkes at skabe bedre rammer for kulturlivet på Ydre Østerbro.

BAGGRUNDSOPLYSNINGER

Områdefornyelsesprojektets titel: Skt. Kjelds Kvarter nord og syd	Projektleder i kommunen: Navn: Mads Uldall
Sagsnr.: 2010-15 og 2010-16	Adresse: Vennemindevej 39 Postnr. & By: 2100 København Ø
Kommune: Københavns Kommune	Tlf.nr.: 51 71 43 42 E-mail: mads.uldall@tmf.kk.dk
Tilsagnsdato: 15 /06 2011	
Afsluttes: 15/06 2016	
Tildelt udgiftsramme: 20 mio. kr.	
Eventuelle nye kontaktoplysninger: Hjemmeside: www.sktkjeld.dk linker til http://www.kk.dk/da/borger/byggeri/byfornyelse/omraedefornyelser/skt-kjelds-kvarter som er områdefornyelsens hjemmeside. www.klimakvarter.dk er hjemmesiden for arbejdet med klimatilpasning af Skt. Kjelds Kvarter, der sker i et samarbejde mellem Københavns Kommune, Miljøpunkt Østerbro og HOFOR.	

1. Projektets formål

1.1 Hvad er hovedformålet med beslutningen om områdefornyelsesindsatsen samt hvilke delmål er opstillet i byfornyelsesprogrammet?

Hovedformål:

I lov om byfornyelse og udvikling af byer fremgår det, at formålet med en områdefornyelse er at igangsætte udvikling og omdannelse af problemramte byer og byområder, der gør dem attraktive for bosætning og privat investering.

Vækst og livskvalitet er de overordnede mål for Københavns Kommune. Formålet med områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter er, at øge livskvaliteten for de der bor og arbejder i Skt. Kjelds Kvarter, og skabe et grundlag for de private investeringer, der er nødvendige for at fremtidssikre områdets boliger og erhvervsliv.

Der er gennemført en række sociale og kulturelle aktiviteter til glæde for borgerne og der er afsat midler til projektering af et kulturcenter. Der er i kraft af afholdelse af en international arkitektkonkurrence (EUROPAN11) og igangværende analyser af udviklingsmulighederne i den nordlige del af kvarteret skabt et grundlag for fremtidige private investeringer.

Et overordnet tema og tre indsatsområder

Sundhed og bevægelse: Områdefornyelsen har en helhedsorienteret tilgang til sundhed og bevægelse, der inkluderer livsstil og levevilkår i et hverdagsperspektiv. Områdefornyelsen har fokus på at skabe attraktive og bevægende byrum, som kan skabe bedre betingelser for fodgængere og cyklister og dermed fremme borgernes hverdagsbevægelser.

Områdefornyelsen har også fokus på den sociale og mentale sundhed, særligt i forhold til at skabe nye og mere inkluderende mødesteder fordi mødet mellem mennesker har stor sundhedsmæssig værdi.

Kvarterplan for Områdefornyelsen i Skt. Kjelds kvarter har tre indsatsområder:

- **Mødesteder:** Et mødested er et socialt rum, hvor mennesker kan mødes og nyde hinandens selskab. Det kan være på gaden, i parken, på biblioteket eller på skolen. Skt. Kjelds Kvarter har meget få mødesteder sammenlignet med andre kvarterer i København.

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter vil skabe mødesteder i Skt. Kjelds Kvarter (ude og inde). Mødesteder der er inkluderende og inviterer til leg, ophold og bevægelse.

- *Samarbejde*: Et tæt og godt samarbejde med borgere, virksomheder, institutioner m.fl. i Skt. Kjelds Kvarter er en forudsætning for en succesfuld fornyelse af Skt. Kjelds Kvarter. Samarbejde bygger broer mellem kvarterets aktører og understøtter udvikling af nye initiativer, som kan være med til at løfte kvarteret.

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter vil understøtte udviklingen af nye samarbejder i Skt. Kjelds Kvarter. Samarbejder der aktiverer og udnytter kvarterets ressourcer bedre, fremmer helhedstænkning og udfordrer traditionelle rollefordelinger mellem offentlig og privat og på tværs af sektorer.

- *Aktiviteter*: Skt. Kjelds Kvarter er et velfungerende hverdagskvarter, men borgerne savner flere sociale og kulturelle aktiviteter, der kan skabe en øget sammenhængskraft i et kvarter præget af store sociale og kulturelle forskelle.

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter vil skabe flere aktiviteter og oplevelser i det offentlige rum for at udvikle nye mødesteder og nye samarbejder, men også for at gøre hverdagslivet i Skt. Kjelds Kvarter mere overraskende og oplevelsesrigt.

Nyt tema: Klimatilpasning

I kvarterplanen står at der er behov for at afkoble regnvand i kvarteret fra kloaksystemet da regnvand ved flere lejligheder har oversvømmet områder i kvarteret.

Ved budgetforhandlingerne i efteråret 2011 besluttede Borgerrepræsentationen at igangsætte et udviklingsprojekt i Skt. Kjelds Kvarter med henblik på at vise, hvordan man kan klimatilpasse et helt kvarter.

Målet er at afkoble 30 % af regnvandet i kvarteret fra kloakken og etablere skybrudsveje, der kan lede regnvand fra kvarteret sikkert til Øresund i tilfælde af skybrud.

Visionen er at gøre dette på en måde, der skaber nye rekreative byrum, gader og gårdum, hvor regnvandet ses som et potentiale.

Arbejdet med klimatilpasning understøtter således områdefornyelsens byrumsprojekter og indgår i arbejdet med at skabe bedre rammer for leg, ophold og bevægelse i Skt. Kjelds Kvarter.

Delmål 1: Borgerinddragelse

Det er et mål for alle projekter, der gennemføres som led i områdefornyelsen at borgere og andre interessenter inddrages således at projekterne løser reelle og oplevede behov, at der er et bredt ejerskab til projektet samt at projektet er forankret hos en eller flere aktører i Skt. Kjelds Kvarter og i relevante afdelinger i Københavns Kommune.

Områdefornyelsen er organiseret således at borgerne har forskellige muligheder for at deltage i områdefornyelsens projekter. Det vurderes at der sidste år var ca. 4.000 borgere, der var involveret i projektet på forskellig vis.

Delmål 2: Etablering og forbedring af torve, pladser og opholdsarealer mv.

Der er i kvarterplanen for områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter fem projekter indenfor indsatsområde 2.

- Aktivitets- og bevægelsesstrøg
Målsætning: At skabe unikke og nytænkende rammer for leg, ophold og bevægelse i Skt. Kjelds Kvarter - dels ved at skabe en række små pladser, men også ved at binde disse sammen i 'aktivitets- og bevægelsesstrøg', der skaber trygge og oplevelsesrige forbindelser mellem de vigtigste 'steder' i kvarteret.

Ambitionsniveauet er øget i kraft af arbejdet med klimatilpasning og det første byrum er ved at blive projekteret.

- Skt. Kjelds Plads
Målsætning: At Skt. Kjelds Plads bliver et attraktivt og dynamisk byrum, der samler Skt. Kjelds Kvarter, og et sted, som beboere og ansatte i kvarterets virksomheder forbinder med noget positivt og karakteristisk for kvarteret.

Projektet er forsinket i forhold til tidsplanen, hvilket skyldes arbejdet med klimatilpasning. Ambitionen om at Skt. Kjelds Plads skal være en identitetsskabende plads af høj kvalitet fastholdes.

Målsætning: At gennemføre en fornyelse af Kildevældsparken i et tæt samarbejde med brugere, naboer og Center for Park og Natur således, at Kildevældsparken omfattes som kvarterets naturlige mødested og en attraktiv ramme for aktiviteter, der inviterer til leg, ophold og bevægelse for alle aldersgrupper.

 Projektet er styrket af placering af kulturcenter ved Kildevældsskolen.

- Bedre forbindelser

Målsætning: At skabe opmærksomhed om de trafikale problemer i Skt. Kjelds Kvarter og inspirere Københavns Kommune og fonde til at støtte etableringen af bedre forbindelser internt i Skt. Kjelds Kvarter og fra Skt. Kjelds Kvarter til de omkringliggende rekreative områder.

 Der er udarbejdet flere forslag til etablering af nye forbindelser som kan bringes i spil de næste år.

- Mødestedspulje

Målsætning: At skabe mødesteder (ude og inde), der er inkluderende og inviterer til leg, ophold og bevægelse.

 Der er gennemført flere projekter, som skaber rammer for en mere aktiv brug af byrummet.

Delmål 3: Etablering af kulturelle og særlige boligsociale foranstaltninger

Der er i kvarterplanen for områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter seks projekter indenfor indsatsområde 3 (*jf. lov om byfornyelse og udvikling af byer*).

- Kulturlaboratoriet

Målsætning: At berige kvarteret med et levende og innovativt mødested, der kan fungere som katalysator for mere liv og nye kulturelle og sociale aktiviteter i Skt. Kjelds Kvarter.

 Områdefornyelsens sekretariat på Vennemindevej fungerer som en ramme for kulturelle aktiviteter, Kulturlab – et lille eksperimenterende kulturhus er åbnet på Ourøgade og der projekteres et kulturcenter ved Kildevældsskolen.

- **Steder for unge**
Målsætning: At udvikle attraktive steder for unge, der tilgodeser de unges behov på en nytænkende måde i et bredt samarbejde med foreninger, institutioner, virksomheder og de unge selv. Der skal skabes et grundlag for en økonomisk forankring af stederne i de rigtige institutionelle rammer, så den fortsatte drift kan sikres efter områdefornyelsens ophør.

 Kælderen på Vennemindevej 39 er indrettet til unge, der er etableret et cykelværksted ved Kildevældsparken og der arbejdes på etablering af et klubfællesskab i tilknytning til et kulturcenter ved Kildevældsskolen.
- **Projekt- og Medieværksted**
Målsætning: Projektværkstedet skal skabe optimale rammer for kvarterets ildsjæle, bidrage til at sikre en lokal forankring af områdefornyelsens projekter samt fungere som en udviklingsplatform for projekter, der kan understøtte en positiv udvikling af kvarteret. Medieværkstedet skal skabe forbindelser og forståelse mellem forskellige livsformer i Skt. Kjelds Kvarter samt sikre, at områdefornyelsens kommunikation formes af kvarterets egne stemmer.

 Projektværkstedet er rammen for lokale ildsjæles arbejde og medieværkstedet er ved at blive konkretiseret i et samarbejde med HTX Vibenshus Runddel.
- **Kulturfestival**
Målsætning: At skabe et arrangement, hvor alle beboere kan mødes og dermed styrke sammenhængskraften i kvarteret. At synliggøre og præsentere kvarterets foreninger, organisationer og institutioner for at fremme netværk, deltagelse og frivillighed i kvarteret.

 Der har været afholdt to succesfulde festivaler med ca. 1.500 deltagere, der er etableret en bestyrelse og der er mange foreninger, der deltager i arbejdet med at arrangere festivalen.
- **Samarbejdspulje**
Målsætning: At understøtte udviklingen af nye samarbejder i Skt. Kjelds Kvarter. Samarbejder der aktiverer og udnytter kvarterets ressourcer bedre, fremmer helhedstænkning og udfordrer traditionelle rollefordelinger mellem offentlig og privat og på tværs af sektorer.

 Der er etableret flere innovative samarbejdsprojekter og det forventes at arbejdet med at styrke samarbejdet fortsætter.

- Aktivitetspulje
Målsætning: At skabe flere aktiviteter og oplevelser i det offentlige rum for at udvikle nye mødesteder og nye samarbejder, men også for at gøre hverdagslivet i Skt. Kjelds Kvarter mere overraskende og oplevelsesrigt.

Aktivitetspuljen har støttet en række kulturelle aktiviteter til glæde for beboerne i kvarteret.

Delmål 4: Etablering af særlige trafikale foranstaltninger:

Der er ingen projekter under delmål 4.

1.2 Er der sket ændringer i forhold til byfornyelsesprogrammets hovedformål og delmål?

Der er ikke sket ændringer i hovedformål eller delmål, men jf. punkt 1.1 har områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter fået et nyt tema: Klimatilpasning.

Arbejdet med klimatilpasning understøtter områdefornyelsens byrumsprojekter og indgår i arbejdet med at skabe bedre rammer for leg, ophold og bevægelse i Skt. Kjelds Kvarter. Der er ikke sket nogle ændringer i programmet, men der er et øget fokus på, hvordan vi kan bruge regnvand som en ressource i forhold til at skabe attraktive byrum.

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter har fået 411.000 kr. fra Ministeriets for By, Bolig og Landdistrikters forsøgs- og udviklingsmidler til at lave et borgerrettet klimatilpasningsprojekt (Klimatilpasning – fra borger til borger) og godkendelse til at Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter anvender op til 250.000 kr. af områdefornyelsens midler til forsøg med klimatilpasning i gårdrum.

Der sker en tæt koordinering af arbejdet med at skabe klimatilpassede byrum og klimatilpassede gårdrum. Der arbejdes i denne forbindelse med to særlige LAR gårde i Skt. Kjelds Kvarter og en Klimakarre, der skal være et demonstrationsprojekt i forhold til både energirigtig byfornyelse og klimatilpasning i gårdrum.

2. Målopfyldelse

2.1 Hvilke succeskriterier er opstillet i byfornyelsesprogrammet for at realisere hovedformål og delmål i pkt. 1?

Der er ikke i kvarterplanen opstillet et succeskriterium for hovedformålet eller for delmål 1 vedr. borgerinddragelse.

For hvert af de otte projekter i Kvarterplanen er der opstillet tre SMARTE succeskriterier – et inden for hvert af de tre indsatsområder i kvarterplanen; mødesteder, samarbejde og aktiviteter. For hver af de tre puljer er der opstillet to SMARTE succeskriterier.

Selv om der ikke er opstillet succeskriterier for delmål 1 vedr. borgerinddragelse vil vi fremhæve to nyskabelser.

- Projektværkstedet har været en spændende ramme for samarbejdet mellem områdefornyelsen og borgere. Ca. 35 borgere (typisk personer under uddannelse eller personer, der er uden for arbejdsmarkedet) har i kortere eller længere perioder delt kontor med områdefornyelsen og samarbejdet om projekter.
- Som del af et Interreg-projekt 'Urban Transition' har Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter været med til at udvikle et spil, der gør det lettere at kvalificere og teste et projekt i et samarbejde mellem planlæggere og borgere.

Succeskriterier for delmål 2: Etablering og forbedring af torve, pladser og opholdsarealer mv.:

- Aktivitets- og bevægelsesstrøg
 - *Mødesteder:* At der skabes mindst syv nye byrum, som skaber bedre betingelser for leg, ophold og bevægelse i Skt. Kjelds kvarter inden udgangen af 2015.
 - *Områdefornyelsens fokus på klimatilpasning betyder at byrummene langs aktivitets- og bevægelsesstrøgene har afventet en række analyser og derfor er blevet forsinket. Alle byrum forventes færdige inden udgangen af 2016 i en højere kvalitet end områdefornyelsen havde kunne realisere alene.*
 - *Samarbejde:* At der er etableret minimum to forpligtende samarbejder med berørte grundejere om udformning og finansiering af de nye pladser inden udgangen af 2012.

 Arbejdet med at etablere forpligtende samarbejder om nye pladser er forsinket. Det vurderes at de første to forpligtende samarbejder er indgået inden udgangen af 2013 og at der kommer flere i de kommende år.

- *Aktiviteter:* At der gennemføres mindst 14 midlertidige aktiviteter, der medvirker til at udvikle og kvalificere byrumsprojekterne inden udgangen af 2015.

 Der er allerede gennemført en række midlertidige aktiviteter og det vurderes at målet om 14 aktiviteter inden udgangen af 2015 forsat er realistisk.

- Skt. Kjelds Plads

- *Mødesteder:* At Skt. Kjelds Plads er fornyet inden udgangen af 2015 og der er markant bedre muligheder for ophold og aktivitet end i dag.

 Områdefornyelsens fokus på klimatilpasning betyder at Skt. Kjelds Plads har afventet en række analyser og en afklaring af finansieringen. Skt. Kjelds Plads forventes færdig inden udgangen af 2016.

- *Samarbejde:* At fornyelsen af Skt. Kjelds Plads bruges som afsæt for en bred dialog med borgere og interessenter om udviklingen af Skt. Kjelds Kvarter og at mindst 5 % af beboere og ansatte i de omkringliggende ejendomme har været involveret i processen.

 Der har været afholdt et informationsarrangement på Skt. Kjelds Plads, et traditionelt borgermøde og etableret en projektgruppe med deltagelse af borgere og ansatte. Dialogen intensiveres i 2014 i forbindelse med at planerne for Skt. Kjelds Plads konkretiseres.

- *Aktiviteter:* At der gennemføres mindst fem midlertidige aktiviteter, der medvirker til at udvikle og kvalificere planerne for Skt. Kjelds Plads inden udgangen af 2015.

 Det har pga. problemer med at få tilladelse til brug af Skt. Kjelds Plads ikke været muligt at gennemføre midlertidige aktiviteter på Skt. Kjelds Plads. Områdefornyelsen arbejder på en løsning og forventer at kunne gennemføre midlertidige aktiviteter i slutningen af 2013.

- Kildevældsparken

- *Mødesteder:* At Kildevældsparken inden udgangen af 2015 er blevet fornyet og at der er en stigning i antallet af aktiviteter og brugere på minimum 25 %.

Der forventes vedtaget en udviklingsplan for Kildevældsparken efteråret 2013 og målet vurderes som realistisk. Der gennemføres en bylivsmåling før og efter fornyelsen af Kildevældsparken.

- *Samarbejde:* Samarbejde: At der senest medio 2012 er etableret et samarbejde med Kildevældsparkens nuværende og potentielle brugere om en fornyelse af parken.

Der er etableret et Parkbrugerråd med 25 repræsentanter for brugerne af Kildevældsparken.

- *Aktiviteter:* At der gennemføres mindst fem aktiviteter, der medvirker til at udvikle og kvalificere planerne for Kildevældsparken inden udgangen af 2013.

Der har været flere aktiviteter i Kildevældsparken, men den manglende udviklingsplan for parken vanskeliggør midlertidige projekter, der ændrer på parkens indretning.

- Bedre forbindelser

- *Mødesteder:* Der skal være skabt mindst én bedre forbindelse til et rekreativt område uden for Skt. Kjelds Kvarter inden 2015.

Der arbejdes bl.a. i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg med flere forbindelser til Svanemøllestranden, Svanemølle Kaserne og Fælledparken.

- *Samarbejde:* Der skal skabes mindst et innovativt samarbejde mellem områdefornyelsen, kunstnere, forskere, beboere m.fl. som skaber international opmærksomhed.

Der er i samarbejde med School of Critical Engagement udarbejdet et forslag til en bedre forbindelse ved Ryparken St. som afventer DSBs renovering af stationen.

- *Aktiviteter:* Der skal laves mindst fem forslag til anderledes løsninger på trafikale problemstillinger og mindst et af disse skal være midlertidigt afprøvet.

Der er udarbejdet flere konkrete forslag til bedre forbindelser, men ingen af disse er endnu afprøvet. Det forventes at der i løbet af de næste år vil ske en afprøvning af flere forslag.

- Mødestedspulje
 - At der etableres mindst 10 byrumsprojekter, der skaber fysiske rammer for leg, ophold og bevægelse.

 Der er lavet flere byrumsprojekter og målet om 10 byrumsprojekter forventes realiseret.

- At minimum tre projekter skaber større varige rumlige forandringer med bedre mulighed for leg, ophold og bevægelse.

 Der arbejdes på flere projekter, men ingen er realiseret endnu. Det forventes at succeskriteriet kan nås.

Succeskriterier for delmål 3: Etablering af kulturelle og særlige boligsociale foranstaltninger

- Kulturlaboratoriet
 - *Mødesteder:* At Kulturlaboratoriet understøtter de eksisterende kulturelle og sociale mødesteder og bidrager til udvikling af mindst et nyt mødested om året.
- *Områdefornyelsens sekretariat på Vennemindevej 39 har været rammen for kulturelle og sociale aktiviteter, Kulturlab på Ourøgade er et eksperimenterende kulturhus på 40 m² og et kulturcenter ved Kildevældsskolen forventes at åbne ultimo 2015.*
- *Samarbejde:* At der etableres en brugerbestyrelse for Kulturlaboratoriet inden udgangen af 2013 og at der er lavet en forankringsstrategi senest medio 2014.
- *Der er etableret en styregruppe for et kulturcenter ved Kildevældsskolen.*
- *Aktiviteter:* At Kulturlaboratoriet bliver en eksperimenterende og nytænkende ramme for udvikling af mindst 5 årlige kulturelle og sociale aktiviteter i 2012-2015.
- *Kulturlaboratoriet har i samarbejde med forskellige parter lavet mindst fem årlige kulturelle og sociale aktiviteter i kvarteret.*

- Steder for unge
 - *Mødesteder*: At der ved udgangen af 2015 er etableret mindst ét sted til unge i Skt. Kjelds Kvarter, der bygger på erfaringerne fra Steder for unge – enten i tilknytning til en eksisterende institution eller ved etablering af nye rammer.
 - ☺ *Cykelværksted ved Kildevældsparken åbner medio 2013, et aktivitetsområde ved Kildevældsparken tages i brug til foråret 2014 og der arbejdes på et klubfællesskab i tilknytning til kulturcenteret på Kildevældsskolen.*
 - *Samarbejde*: At de unge sammen med foreninger, institutioner m.fl. definerer de unges behov for mødesteder og tager medansvar for stedernes udformning og drift.
 - ☺ *Der har været afholdt flere workshops med unge og de unge planlægges inddraget i forbindelse med udviklingen af Kildevældsparken og Kulturcenteret.*
 - *Aktiviteter*: At der fra august 2012 er et sted for unge med åbent om eftermiddagen og aftenen.
 - ☺ *Der er etableret lokaler til unge i kælderens til Vennemindevej 39.*
- Projekt- og Medieværksted
 - *Mødesteder*: At minimum 10 personer er tilknyttet Projekt- og Medieværkstedet i gennemsnit pr. år.
 - ☺ *Der har i alt været ca. 35 personer tilknyttet Projekt- og Medieværkstedet i perioden medio 2011 til medio 2013.*
 - *Samarbejde*: At der hvert år gennemføres mindst 5 udviklingsprojekter i et samarbejde mellem områdefornyelsen og frivillige tilknyttet Projekt- og Medieværkstedet.
 - ☺ *Der har været gennemført mere end 5 årlige udviklingsprojekter.*
 - *Aktiviteter*: At Projekt- og Medieværkstedet hver anden måned præsenterer de kulturelle og sociale projekter de arbejder på for borgere og samarbejdspartnere ved et åbent hus arrangement eller lignende.

- *I det første år af områdefornyelsen var der ca. et arrangement om måneden. Nu er arrangementerne placeret andre steder i kvarteret for at styrke udviklingen af disse og sikre en forankring af arrangementerne.*

- Kulturfestival
 - *Mødesteder:* At festivalen er en begivenhed, hvor man mødes på tværs af livsformer og at der er 1.000 deltagere det første år og en årlig stigning i antal deltagere på 20 % i 2012-2015.

 - *Der har været ca. 1.500 deltagere (børn, unge, voksne og ældre) til kulturfestivalen i 2011 og 2012.*

 - *Samarbejde:* At mere end 20 borgere, foreninger, institutioner m.fl. deltager i planlægningen af Kildevældsfestivalen første år og at disse organiseres i en forening, som kan overtage driften af festivalen.

 - *Der er etableret en forening. I 2012 deltog ca. 30 borgere m.fl. i planlægningen af festivalen.*

 - *Aktiviteter:* At Kildevældsfestivalen indeholder aktiviteter for forskellige interesse- og aldersgrupper.

 - *Der har været aktiviteter for forskellige interesse- og aldersgrupper i 2011 og 2012.*

- Samarbejdspulje
 - At der etableres mindst 10 samarbejdsprojekter.

 - *Dette mål forventes forsat at være realistisk.*

 - At minimum tre projekter har en karakter, der kan inspirere til lignende projekter andre steder i Danmark - f.eks. arbejdet med at gøre Skt. Kjelds Kvarter mere gæstfrit således at der er mindst tre omtaler af projektet i nationale medier.

 - *Human Hotel som er rammen for mødet mellem gæstfrie borgere og udenlandske gæster f.eks. kunstnere er blevet omtalt i internationale medier.*

- Aktivitetspulje
 - At der i løbet af de fem år områdefornyelsen varer gennemføres mindst 10 aktiviteter, der støtter etableringen af mødesteder, fremmer samarbejde samt skaber aktiviteter og oplevelser på tværs af livsformer

 - *Dette mål forventes forsat at være realistisk.*

- At minimum tre projekter har en karakter, der skaber opmærksomhed uden for Skt. Kjelds Kvarter - f.eks. samarbejdet med University of Colorado - således at der er mindst tre omtaler af projektet i nationale medier.

😊 *Østerbro Byttemarked blev beskrevet i P1, TV2 Lorry bragte indslag om Solhverv på Tåsinge Plads, Politikken havde en artikel om Shepard Faireys galvmaleri på Nygårdsvej, DAC har skrevet om bevægelsesmøblerne på Tåsinge Plads og Metro Expres har skrevet om legetøjsbiblioteket på Ourøgade 34B.*

Succeskriterier for delmål 4: Etablering af særlige trafikale foranstaltninger:

Der er ingen projekter under delmål 4.

2.2 Er der sket ændringer i forhold til programmets succeskriterier for hovedformål og delmål?

Som følge af Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarters fokus på klimatilpasning er der formuleret yderligere succeskriterier til projekt 'Skt. Kjelds Plads' og projekt 'Aktivitets- og bevægelsesstrøg' jf. nedenstående. Disse succeskriterier er et supplement til de succeskriterier, der er beskrevet i kvarterplanen for de to projekter.

- *Klimatilpasning: At en del af Skt. Kjelds Plads anlægges til klimatilpasning og skybrudssikring i samarbejde med HOFOR.*

😊 *Dette mål forventes at være realistisk.*

- *Klimatilpasning: At en del af forløbet aktivitets- og bevægelsesstrøget anlægges til klimatilpasning og skybrudssikring i samarbejde med HOFOR.*

😊 *Dette mål forventes at være realistisk.*

Der er ikke sket yderligere ændringer i succeskriterierne for områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter.

3. Den interne organisering

3.1 Er der sket ændringer i organiseringen internt i kommunen i forhold til byfornyelsesprogrammet?

Der er ikke sket nogen ændringer.

4. Inddragelse af lokale aktører

4.1 Hvordan er inddragelsen af de lokale aktører organiseret?

Der er etableret en styregruppe for Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter bestående af:

- 1 beboerrepræsentant for de almene afdelinger
- 1 beboerrepræsentant for lejerne i de private udlejningsejendomme
- 1 beboerrepræsentant for de private andelsboligforeninger
- 1 beboerrepræsentant for ejerlejlighederne
- 1 repræsentant for den boligsociale helhedsplan i Kollektivhuset
- 2 repræsentanter for kultur- og idrætslivet
- 2 repræsentanter for Østerbro Lokaludvalg
- 2 repræsentanter for frivillige foreninger og institutioner
- 1 repræsentant for Miljøpunkt Østerbro
- 2 repræsentanter for erhvervslivet
- 2 repræsentanter for uddannelsesinstitutioner
- 1 repræsentant for Socialforvaltningen
- 1 repræsentant for Børne- og Ungdomsforvaltningen
- 1 repræsentant for Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
- 1 repræsentant for Kultur- og Fritidsforvaltningen
- 1 repræsentant for Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
- 1 repræsentant for Økonomiforvaltningen
- 2 repræsentanter for Teknik- og Miljøforvaltningen – en fra forvaltningen og projektchefen

Styregruppen mødes 4 til 6 gange årligt og skal sikre at Områdefornyelsernes aktiviteter afspejler områdets ønsker og behov bedst muligt. Styregruppens medlemmer skal fungere som ambassadører for Områdefornyelsen, sikre det lokale kendskab til projektet og være med til at tiltrække nye aktiviteter og investeringer til området.

Styregruppen har et særligt ansvar for at sikre, at der sker en involvering af lokale aktører i takt med at projekterne konkretiseres og realiseres.

Styregruppen vælger en repræsentant til hvert af de 11 projekter, der gennemføres som led i områdefornyelsen.

Styregruppen vælger også et formandskab som forbereder møderne i styregruppen.

Projektgrupperne, som foruden et medlem fra styregruppen, består af lokale interessenter og relevante fagpersoner fra Københavns Kommune som udarbejder en projektbeskrivelse. Projektbeskrivelsen rummer bl.a. projektgruppens overvejelser i forhold til hvordan lokale interessenter involveres i projekterne og de konkrete aktiviteter, der gennemføres som led i projektet.

Projektgrupperne kan vælge at etablere en eller flere arbejdsgrupper, som i en kortere eller længere periode arbejder med et delelement af et projekt.

Arbejdsgrupperne arbejder inden for rammerne af de projektbeskrivelser, som projektgrupperne har lavet og som er godkendt af styregruppen.

Delegering af beslutningskompetence

For at sikre at der er en tillid til denne delegering af beslutningskompetence fra styregruppe til projektgruppe og evt. videre til arbejdsgrupper gennemføres hvert år en grundig evaluering/udviklingsforløb for hvert af de 11 projekter i kvarterplanen. Evalueringen/udviklingsforløbet, der gennemføres i samarbejde med Roskilde Universitet, resulterer i en kvalificering af projektbeskrivelserne, som godkendes af styregruppen.

4.2 Hvordan inddrages borgerne i projektet?

Overvejelserne bag strukturen med styregruppe, projektgrupper og arbejdsgrupper jf. punkt 4.1 er, at nogle borgere vil være interesseret i:

- den overordnede styring og udvikling af områdefornyelsen (styregruppen)
- et specifikt projekt, f.eks. udviklingen af Skt. Kjelds Plads (projektgrupper)
- at arbejde konkret med et delelement i et projekt f.eks. i en arbejdsgruppe om kulturelle aktiviteter på Skt. Kjelds Plads i efteråret 2013.

Der er 20 personer i styregruppen og 74 personer i projektgrupperne. Det er svært at sige præcis, hvor mange borgere der er engagerede i arbejdsgrupper da disse opstår og nedlægges i takt med at projekterne

udvikles. Der ca. 10 arbejdsgrupper i gang på et givent tidspunkt med mellem 2 og 30 borgere.

Langt de fleste borgere ønsker dog ikke at deltage i styregruppen, projektgrupper eller arbejdsgrupper – de vil gerne inddrages på anden vis.

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter arbejder derfor med en række metoder til borgerinddragelse:

- Borgermøder; traditionelle og et utal af variationer.
- Events; store og små, lokale og for hele kvarteret.
- Midlertidige byrum; som 'tvinger' borgerne til at forholde sig til deres kvarter.
- Workshops; om alt fra frivillighed til indhold i et fremtidigt kulturcenter.
- Gåture i kvarteret; med fokus på alt fra gadekunst til grønne gårde.

Det skønnes at ca. 4.000 borgere deltog i ovenstående aktiviteter i 2012.

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter er meget bevidst om, at forskellige målgrupper kræver forskellige inddragelsesmetoder og vi målretter altid inddragelsen ud fra de interesser vi ønsker at involvere.

4.3 Hvordan inddrages det private erhvervsliv i projektet?

På samme måde som borgerne jf. afsnit 4.2. Nogle virksomheder, butikker, erhvervsdrivende vil have mere viden, engagement, ressourcer end en 'gennemsnitlig' borger, men det modsatte kan lige så godt være tilfældet.

I inddragelsen af forskellige repræsentanter for erhvervslivet skal der tages samme hensyn som til forskellige andre grupper af interesser.

5. Forpligtende partnerskaber

5.1 Hvilke partnerskaber er der blevet etableret i de to første år?

Med 'et partnerskab' forstås jf. ministeriets definition et ligeværdigt, forpligtende og tillidsbaseret samarbejde mellem offentlige og private aktører. Aktørerne har ofte forskellige interesser og ressourcer, men med udgangspunkt i en fælles strategi og vision kan der skabes en synergieffekt.

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter har sammen med Center for Bydesign, Byfornyelsen og Københavns Gårdhaver og Klimatilpasningsteamet i Center for Park og Natur indgået et partnerskab med HOFOR om anlæg af klimatilpassede byrum og skybrudsveje. Partnerskabet udvikler sig i takt med at planerne for klimakvarteret og delprojekter konkretiseres.

En del af Områdefornyelsens midler til etablering og forbedring af torve og pladser (Aktivitets- og bevægelsesstrøget, Skt. Kjelds Plads og Mødestedspuljen) indgår som en del af den kommunale finansiering af projekterne.

Det anslås at de samlede udgifter til klimatilpasningsprojektet er i størrelsesordenen 200-250 mio. kr. Heraf udgør områdefornyelsens midler ca. 25 mio. kr.

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter arbejder med flere mindre projekter, som vil kunne realiseres i et partnerskab, herunder:

- Tåsinge Plads: Dialog med tre boligforeninger om privat medfinansiering af nyt grønt byrum.
- Kulturcenter ved Kildevældsskolen: Dialog med fond om medfinansiering af kulturcenter.
- Nyt byrum på Æbeløgade: Dialog med to investorer om nyt byrum

Områdefornyelsen regner med at der de kommende år vil blive etableret flere partnerskaber i takt med at planerne for byrumsprojekterne konkretiseres.

5.2 Hvilke aktører indgår i partnerskabet?

Er beskrevet i afsnit 5.1

5.2 Hvilke indsatser har partnerskabet udført?

Er beskrevet i afsnit 5.1

6. Investeringer

6.1 Hvordan anvender kommunen programmets investeringsredegørelse?

Investeringsredegørelsen har dels været anvendt internt i Københavns Kommune til at sætte fokus på de store udviklingsmuligheder, der er i det nordlige Østerbro og dels i dialog med potentielle investorer og ejendomsudviklere.

Særligt i forhold til potentielle investorer og ejendomsudviklere har investeringsredegørelsen vist sig at være et godt redskab.

6.2 Har der været behov for at tilpasse investeringsredegørelsen i løbet af de første to år?

Der pågår pt. et analysearbejde i Københavns Kommune i forhold til udviklingsmulighederne i den nordlige del af Østerbro.

Afhængig af resultatet af dette arbejde kan det vise sig hensigtsmæssigt at tilpasse investeringsredegørelsen eller på anden vis gøre opmærksom på mulighederne for private investeringer i Skt. Kjelds Kvarter.

6.3 Har områdefornyelsesindsatsen allerede på nuværende tidspunkt haft en betydning for hhv. private og offentlige investeringer i området?

Områdefornyelsens arbejde med klimatilpasning har tiltrukket investeringer fra Københavns Kommune og HOFOR. Der forventes yderligere investeringer fra Københavns Kommune og HOFOR de kommende år. Ligeledes forventes fondsfinansiering og privat medfinansiering til klimatilpasning de kommende år.

Områdefornyelsen arbejder sammen med Østerbro Lokaludvalg, Kildevældsskolen og Kultur Østerbro på, at der bliver etableret et kulturcenter ved Kildevældsskolen. Der blev på budget 2005 afsat 30 mio. kr. til et kulturhus på Østerbro. Parterne bag kulturcenteret arbejder på, at disse penge bliver frigivet i forbindelse med efterårets budgetforhandlinger således, at et kulturcenter kan ibrugtages ultimo 2015. Områdefornyelsen er i dialog med en fond om støtte til projektet.

Borgerrepræsentationen afsatte i forbindelse med 'overførselssagen' april 2013 1 mio. kr. til projektering af et kulturcenter ved Kildevældsparken.

7. Resultater

7.1 Hvilke konkrete resultater er der opnået i de første to år af projektføreløbet – for det samlede projekt og for de enkelte indsatsområder?

Det samlede projekt:

Som det fremgår af ovenstående er der flere store projekter i gang – projekter, der også rækker ud over kvarterplanen.

Projekter som Klimakvarter og kulturcenter ved Kildevældsskolen er store projekter, som tager tid at udvikle og realisere.

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter har valgt at orientere projekterne i kvarterplanen i forhold til arbejdet med klimatilpasning og arbejdet med at udvikle Kildevældsskolen inkl. et kommende kulturcenter til det centrale mødested i Skt. Kjelds Kvarter.

Projekterne i kvarterplanen bliver således vurderet i forhold til de succeskriterier, der er opsat for hvert enkelt projekt, men også i forhold til deres understøttelse af arbejdet med klimatilpasning hhv. etablering af et kulturcenter ved Kildevældsskolen.

Sustania100

Den 9. juni 2013 blev arbejdet med klimatilpasning i Skt. Kjelds Kvarter udpeget til et af de 100 mest bæredygtige projekter i verden i 2013. Arbejdet med klimatilpasning i Skt. Kjelds Kvarter skal inspirere til hvordan vi arbejder med klimatilpasning af den eksisterende by i resten af København og resten af verden.

Indsatsområde 1: Borgerinddragelse

Der er jf. punkt 4 etableret en styregruppe, 11 projektgrupper og et antal arbejdsgrupper, som arbejder sammen med områdefornyelsens sekretariat om realisering af kvarterplanen.

Der har været afholdt en række workshops, byvandring, borgermøder mv. for at sikre en bred inddragelse af kvarterets interessenter.

Det vurderes at ca. 4.000 borgere blev inddraget i 2012.

Indsatsområde 2: Etablering og forbedring af torve, pladser og opholdsarealer

Der har været etableret en række midlertidige byrum i Skt. Kjelds Kvarter med henblik på at teste byrummenes potentialer og beboernes ønsker til den fremtidige indretning af disse.

Der er etableret flere små byrumsprojekter som eksempler på, hvordan Skt. Kjelds Kvarter kan tilpasses effekterne af klimaforandringerne.

Tåsinge Plads er det første klimatilpassede byrum i Skt. Kjelds Kvarter som realiseres. Tåsinge Plads forventes færdiganlagt september 2014 således, at pladsen kan indvies i forbindelse med at København er vært for European Green Capital.

Indsatsområde 3: Etablering af kulturelle og særlig boligsociale foranstaltninger

Der er gennemført en række kulturelle og boligsociale projekter. Blandt de mest interessante kan nævnes:

- Etablering af et projektværksted, hvor borgerne i Skt. Kjelds Kvarter har mulighed for at arbejde med egne projekter, som understøtter områdefornyelsens arbejde. Der var været ca. 35 borgere, der har benyttet sig af tilbuddet. Nogle borgere i nogle uger, andre har arbejdet med deres projekter i mere end et år.
- Indkvartering af 15 internationale kunstnere i Kollektivhuset i tre måneder. Kunstnerne samarbejdede med den boligsociale medarbejder om en række kulturelle, sociale og kunstneriske projekter sammen med beboerne.
- Etablering af nye lokaler til spejdere og andre ungdomsforeninger og nye udendørs mødesteder for børn og unge i området nord for Kildevældsparken, herunder en bålplads og et cykelværksted.

8. Forankring

8.1 Er der på nuværende tidspunkt gjort overvejelser om strategi for forankring af beslutninger – herunder forankring af delprojekter?

I Kvarterplanen for Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter er beskrevet en forankringsstrategi. Her hedder det ”Områdefornyelsen skal sætte gang i en udvikling, som gerne skulle række mange år ud i fremtiden. Det kræver en lokal forankring af indsatsen hos borgere, erhvervsliv, foreninger, institutioner og i kommunens forvaltninger og at der i løbet af områdefornyelsen er en god dialog med investorer om en fremtidssikring af boliger og erhverv i kvarteret. Forudsætningen for dette er en tidlig og forpligtende inddragelse af alle interessenter for at skabe ejerskab og ansvar overfor projekterne efter områdefornyelsen og sikre at der er en fælles forståelse af den fremtidige udvikling i kvarteret.”

Områdefornyelsens sekretariat har arbejdet ud fra denne strategi som indebærer, at forankring tænkes ind fra start i alle projekter, som igangsættes som led i områdefornyelsen.

Dette indebærer konkret at områdefornyelsens sekretariat konsekvent sikrer en forankring af projekter og initiativer blandt 'blivende aktører' f.eks. Østerbro Lokaludvalg, Kultur Østerbro, Kildevældsskolen m.fl.

9. Formidling

9.1 Hvordan bliver beslutningens enkelte aktiviteter formidlet?

Projektet formidles gennem:

- Nyhedsbrev med pt. ca. 700 modtagere
- Hjemmesider www.kk.dk/sktkjeld og www.kimakvarter.dk
- Facebook
- Skt. K (kulturmagasin for Skt. Kjelds Kvarter)
- Østerbro Avis (artikler og annoncer)
- Fagblade (Byøkologi, Arkitekturforeningen, Building Supply, Licitation, Byggecentrum, Ingeniøren, Arkitekten, Industriens Dagblad, Danske Kommuner, DAC, DK Nyt)
- Landsdækkende aviser (Politikken, Metro Expres)
- Radio (P1, P3, P4)
- TV (TV2 Lorry)
- Internationale medier (EURONEWS, DEZEEN, El Urbanita)
- Samarbejdsparters hjemmesider og nyhedsbreve
- Flyers, foldere og plakater
- Skiltning i området
- Borgermøder, events mv.
- Seminarer, konferencer mv.

9.2 Til hvilke målgrupper er projektet blevet formidlet?

Områdefornyelsens aktiviteter er formidlet til:

- Borgerne i Skt. Kjelds Kvarter (børn, unge, voksne og ældre, der læser områdefornyelsens nyhedsbrev eller deltager i områdefornyelsens aktiviteter).
- Borgerne på Østerbro (der læser Østerbro Avis).
- Københavnerne (der er interesseret i de kulturelle projekter og udviklingen af nye byrum mv.).
- Danskere (der læser/hører om arbejdet med klimatilpasning i Skt. Kjelds Kvarter i nationale medier).

- Internationale arkitekter, ingeniører, planlæggere m.fl. (der læser om projektet i fagblade, hører om projektet på konferencer eller kommer på besøg i Skt. Kjelds Kvarter).

10. Image og branding

10.1 Indeholder byfornyelsesprogrammet særlige indsatser for at brande området?

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter har fra starten haft fokus på at skabe en ny identitet for kvarteret. Analyser i forbindelse med udarbejdelse af kvarterplanen viste, at Skt. Kjelds Kvarter består af 14 områder med forskellige karakteristika og identitet. Analysen viste også at det ville være meget vanskeligt at skabe en ny identitet med udgangspunkt i Skt. Kjelds Plads.

Skt. Kjelds Kvarter udgør en stor del af det område, der i kommuneplansammenhæng tidligere hed 'Ydre Østerbro'. Denne betegnelse bruges ikke længere officielt, men 'Ydre Østerbro' hænger ved.

Ydre Østerbro har en negativ klang da det ses i forhold til Indre Østerbro, som forbindes med byliv, attraktive byrum mv., som Ydre Østerbro ikke har.

Vi har valgt at arbejde to nye identiteter for Skt. Kjelds Kvarter:

- **Det nordlige Østerbro.** Sådan omtaler vi Skt. Kjelds Kvarter i investeringsredegørelsen. Det *nordlige* Østerbro forbindes med positivt ladede områder som Hellerup i modsætning til *Ydre* Østerbro, som ikke er helt så godt som Indre Østerbro.
- **Klimakvarteret.** Tankerne om at tilpasse Skt. Kjelds Kvarter til klimaforandringerne og illustrationerne af, hvordan Skt. Kjelds Kvarter kan se ud i fremtiden har skabt stor lokal og international interesse. Borgerne i Skt. Kjelds Kvarter er stolte af, at være en del af klimakvarteret og der har været en stor international opmærksomhed på projektet.

10.2 Har de igangsatte indsatser allerede på nuværende tidspunkt haft en betydning for områdets image?

Det er svært at vurdere effekten af italesættelse af Skt. Kjelds Kvarter som 'Det nordlige Østerbro', men investeringsredegørelsen og brugen af 'Det nordlige Østerbro' er blevet modtaget positivt af potentielle investorer.

Der har i forbindelse med ændringer af postnumre i flere tilfælde vist sig en positiv effekt af, at skifte fra et postnummer med et negativ image til et postnummer med et positivt image. Hvilken effekt en ny betegnelse af kvarteret vil have er svært at sige, idet det afhænger af hvor meget 'Ydre Østerbro' hænger ved og boligkøbernes vurdering af værdien ved at bo i 'Det nordlige Østerbro'.

Effekten af Klimakvarter er allerede meget stor. Borgerne i Skt. Kjelds Kvarter føler en stor stolthed ved at bo i – og være en del af klimakvarteret – som nu er blevet udnævnt til et af de 100 mest bæredygtige projekter i verden i 2013 (Sustania100).

Ejendomsmæglerne i kvarteret er begyndt at henvise til planerne for Klimakvarteret i deres boligannoncer og udtaler at effekten af projekterne i Klimakvarteret kan øge ejendomsværdierne med 3-5 %.

Der må også forventes en vis synergieffekt af de to 'identitetsspor'. Omvendt vil der også være mange beboere i Skt. Kjelds Kvarter, der når områdefornyelsen er slut i 2016 aldrig vil have hørt om de to 'identitetsspor' og/eller tillægge dem nogen værdi.

11. Væsentlige udfordringer

11.1 Beskriv hvad der har været særligt vanskeligt de første to år – i forhold til det samlede projekt og de enkelte indsatsområder.

Det samlede projekt:

Den væsentligste udfordring er, at ting tager tid og store projekter tager længere tid end små projekter.

Mange borgere har en forventning om, at der kommer til at ske en masse med det samme og har ikke forståelse for, at der er mange hensyn der skal tages, at lovgivningen ikke altid understøtter en helhedsorienteret indsats, at der er mange regler og administrative procedurer der skal overholdes osv.

Indsatsområde 1 (borgerinddragelse):

Der bor ca. 24.000 borgere i Skt. Kjelds Kvarter. Det er naturligt at det kun er en del af borgerne, der interesserer sig for områdefornyelsen og, at det er endnu færre der vælger at engagere sig i områdefornyelsen. Men de der er engagerede i styregruppen eller projektgrupper har ofte en forventning om, at alle borgere i kvarteret kender til områdefornyelsen.

Områdefornyelsens sekretariat har en målsætning om at:

- 1 % af borgerne i Skt. Kjelds Kvarter skal have været aktive i styregruppen, projektgrupper eller arbejdsgrupper.
- 10 % af borgerne i Skt. Kjelds Kvarter skal have deltaget i borgermøder, workshops, guidede ture i kvarteret eller lignende.
- 25 % af borgerne i Skt. Kjelds Kvarter skal vide, at der har været en områdefornyelse.
- 75 % af borgerne i Skt. Kjelds Kvarter skal have oplevet, at der er sket en positiv udvikling af deres kvarter.

Målsætningerne skal forstås som sigt punkter og en afstemning af ambitionsniveau snarere end som succeskriterier, som skal opfyldes.

Indsatsområde 2 (torve, pladser, opholdsarealer):

Det tager lang tid at etablere et nyt byrum. Når vi skal etablere nye klimatilpassede byrum, som skal demonstrere, hvordan vi klimasikrer København tager det endnu længere tid.

Der er en usikkerhed om økonomien i projektet da det afhænger af den politiske vilje til at prioritere arbejdet med klimatilpasning og forhandlingerne mellem Københavns Kommune og HOFOR om realisering af klimaplanen – og finansieringen af denne.

Der er naturligt en vis utålmodighed blandt borgerne – både de aktive og de, der ikke har nogen særlig relation til områdefornyelsen.

For at imødekomme borgernes forventninger til synlige forandringer i kvarteret på kort sigt har styregruppen valgt at lægge vægt på etablering af midlertidige byrum. Midlertidige byrum giver mulighed for afprøvning af ideer og mulighed for at komme i dialog med borgerne om deres ønsker til et fremtidigt byrum.

Indsatsområde 3: kulturelle og særlige boligsociale foranstaltninger

I modsætning til de fysiske projekter jf. ovenstående er der en større tålmodighed blandt borgerne ift. de kulturelle og sociale projekter.

- Østerbro Lokaludvalg har i ca. 20 år arbejdet for at få et kulturhus og har nu en tro på at kulturhuset (kulturcenteret ved Kildevældsskolen) endelig bliver en realitet.
- De der arbejder med børn og unge (institutioner, foreninger m.fl.) har længe vist, at der mangler tilbud til unge i kvarteret. I forbindelse med kulturcenteret arbejdes med et klubfællesskab, som giver de unge et sted at være.

Medvirkende til det gode samarbejde mellem områdefornyelsen og de foreninger, institutioner, borgere m.fl. som arbejder med kulturelle og

sociale projekter/problemstillinger, er den eksperimenterende tilgang områdefornyelsen har valgt. Ligesom med de fysiske projekter har der været fokus på at vise, hvordan fremtiden kan se ud og spørge til borgernes drømme. Borgermøder, workshops, arrangementer mv. har været med til at engagere borgerne i områdefornyelsen og skabt forståelse for, hvorfor det f.eks. tager tid at skabe politisk opbakning til et projekt.

11.2 Hvilke overvejelser har I gjort for at imødekomme udfordringerne?

Er beskrevet i det ovenstående.

12. Øvrige tilskud og indsatser i områdefornyelsesområdet

12.1 Har kommunen modtaget supplerende finansiering – udover det der er nævnt i byfornyelsesprogrammet?

Områdefornyelsen har modtaget supplerende finansiering fra:

- Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og Københavns Kommune til bygningsfornyelse og Københavns gårdhaver (60 mio. kr. – ekstraordinær ramme til bygningsfornyelse).
- Privat medfinansiering af byfornyelsesprojekter i Skt. Kjelds Kvarter (den ekstraordinære ramme) ca. 77,5 mio. kr.
- Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og Københavns Kommune til bygningsfornyelse af Bellmansgade 7-37, 32,5 mio. kr.
- Privat medfinansiering af bygningsfornyelse af Bellmandsgade 7-35, 112 mio. kr.
- Københavns Kommune har afsat 10 mio. kr. til en klimakarre under forudsætning af at der opnås støtte til projekterne fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter (det anslås at den samlede økonomi for projektet er i størrelsesordenen 150 – 200 mio. kr).
- Københavns Kommune har reserveret 20 mio. kr. til to ekstra gårdhaver med særlig fokus på Lokal Afledning af Regnvand (LAR) under forudsætning af, at der opnås støtte til projekterne fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.
- Center for Park og Natur, Københavns Kommune (midler fra budget'12) til arbejdet med at tilpasse Skt. Kjelds Kvarter til klimaforandringerne (12 mio. kr.)
- HOFOR til etablering af et klimatilpasset byrum på Tåsinge Plads (4 mio. kr.)

- Københavns Kommune til udarbejdelse af ideoplæg til et kulturcenter ved Kildevældsskolen (1 mio. kr.)
- Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter (forsøgs- og udviklingsmidler) til et borgerrettet klimatilpasningsprojekt (411.000 kr.)
- Kultur- og Fritidsforvaltningen til byinventar, der kan bruges af skatere (175.000 kr.)
- Træets Udviklingsfond (TUUF), Nordea Fonden og Nationalbankens Jubilæumsfond til byggefestival sommeren 2013 med fokus på bevægelsesmøbler (135.000 kr.).

12.2 Pågår der andre større indsatser i byfornyelsesområdet, f.eks. helhedsplan med støtte fra Landsbyggefonden eller lign.? - Hvis ja, hvilke?

Kollektivhuset (De Vandføres Boligselskab), Hans Knudsens Plads 1 har både en fysisk og en social helhedsplan.

12.3 Hvad er samspillet mellem byfornyelsesprogrammet og øvrige indsatser i området? Er der en samlet strategi for udvikling af området og en fælles organisering?

Den boligsociale medarbejder fra Kollektivhuset er repræsenteret i områdefornyelsens styregruppe. Der er et tæt samarbejde mellem den boligsociale indsats i Kollektivhuset og områdefornyelsen.

13. Andre forhold

13.1 Har kommunen de første to år i områdefornyelsesbeslutningen oplevet et behov for nye redskaber og metoder til udvikling af byområder?

Områdefornyelserne i København har meget fokus på involvering af interessenter. Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter har i samarbejdet med konsulenterne Wanscher og Nielsen arbejdet meget med etablering og styring af netværk

13.2 Deltager kommunen i erfaringsnetværk med andre kommuner eller aktører?

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter deltager i mange netværk, herunder:

- De arrangementer Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter arrangerer for områdefornyelserne i Danmark.

- Dialogmøder med Frederiksberg Kommune i forbindelse med opstart af to områdefornyelsesprojekter i Frederiksberg.
- Urban Transition: Interreg projekt med fokus på bæredygtigt byggeri. Vi deltager i aktiviteter omkring samarbejdsmetoder og klimatilpasning.
- SEED: Interreg projekt med fokus på midlertidig brug af byrum. Vi deltager med midlertidige projekter for unge omkring Kildevældsparken.
- 'Venskabsprojekt' i Malmø Kommune (Seved) med gensidige besøg og erfaringsudveksling.
- Samarbejde med forsknings- og uddannelsesinstitutioner (i indland og udland) – særligt med fokus på klimatilpasning, borgerinddragelse og netværk.

13.3 Er kommunen tilmeldt Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters nyhedsbrev, hvor der løbende bliver orienteret om ministeriets nye udgivelser og publikationer?

Ja

14. Øvrige kommentarer

Har kommunen øvrige kommentarer af betydning for projektet?

Områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter sætter pris på den tætte og konstruktive dialog med ministeriet om udvikling af projektet og bidrager gerne aktivt til en udvikling af metoder i forhold til udsatte/nedslidte byområder.